

Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılında: Türkiye ekonomisine katkı sağlamış 100 kurum

«... Öyle kurumlar vardır ki yaşadığı dönem ve sonraki nesiller için önemli çalışmalar yaparak iz bıraktılar. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun İkinci Yüzyılına adım atarken, iz bırakan 100 kurumu anmadan geçmek istemedik. İşte Türkiye ekonomisinde iz bırakan ve bırakmaya devam eden kurumlar...» ■

GÜBRETAS

6 Kasım 1952 tarihinde Başbakan Adnan Menderes dönemindeki Bakanlar Kurulu kararıyla ülke tarımında kimyevi gübre kullanımı yoluyla verimliliğin artırılması amacıyla "Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi" (GÜBRETAS) kuruldu.

Ziraat Bankası'nın öncülüğünde Zirai Donatım Kurumu, Şeker Fabrikaları, Sümerbank, Etibank, Makine Kimya Endüstrisi ve Fertilizer Corporation Of America A.G. şirketlerinin ortaklığıyla kurulan GÜBRETAS, resmi olarak 1953 yılında faaliyete geçti.

1954 yılında İskenderun Sarıseki'de Türkiye'nin ilk kimyevi gübre fabrikası GÜBRETAS tarafından kuruldu. 100 bin ton kapasiteli fabrikada NSP (Normal Süper Fosfat) gübresi üretilerek çiftçilere sunuldu.

1961'de Kocaeli Yarımca'da üretim kapasitesi yine yılda 100 bin ton olan ikinci fabrika faaliyete başladı. 3 sene sonra 1964'te Yarımca fabrikaya iskele inşa edilerek yurtdışından tedarik edilen hammaddelerin tahliyesi ile ürün sevkiyatı hızlandırıldı.

DSİ Genel Müdürlüğü 1953 tarihinde kuruldu, 1954 yılında örgütlendi. Bir kamu kuruluşu olarak kendine verilen; taşkın koruma, sulu ziraati yaygınlaştırma, hidroelektrik enerji üretme ve büyük şehirlere içme suyu temini yanısıra belediye teşkilatı olan yerleşim yerlerinde

İSTANBUL SANAYİ ODASI

1950'lerden itibaren İstanbul'da emek yoğun ve küçük ölçekli imalat yatırımlarıyla birlikte, büyük özel yatırım şirketlerinin oluşturduğu yeni bir kuşak ortaya çıktı. Demokrat Parti'nin iktidara gelişinin ardından Türk iş-sanayi dünyası, getirilen yeni kanunlar ve kaldırılan birçok kısıtlamanın ardından daha özgür bir piyasada faaliyet göstermeye başladı.

Yeni bir döneme giren Türk sanayi dünyasının, tek bir vücut haline gerek iş, siyaset ve benzeri alanlarda temsil edilme ihtiyacı bulunuyordu. Bu ihtiyacı karşılamak için 750 sanayicinin imzalı isteğiyle, 1952 yılında, İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası bölünerek İstanbul Sanayi Odası kuruldu.

Faaliyetlerine ilk olarak 4. Vakıf Han'da başlayan İSO, kuruluşundan birkaç yıl sonra Sirkeci'deki Kılavuz Han'a taşındı. Ardından, 1958 yılında Kruger Han'ı satın alıp tamamen restore ederek 1963 yılında genel merkezlerini bu binaya taşıdı.

1976 yılında Odakule'ye taşınan ve 2017 yılına dek bu binada faaliyet gösteren İstanbul Sanayi Odası, şu an Tepebaşı'ndaki genel merkezinde faaliyetlerine devam ediyor.

DSİ

içmesuyu temini gayelerini etkin bir şekilde yerine getirebilmesi bakımından, söz konusu dört maksadın ortak noktası olan baraj çalışmaları konusunda faaliyetlerini sürdürüyor.

DSİ Genel Müdürlüğü ayrıca Türkiye'de barajlar yapan da bir kuruluş. Türkiye'deki su kaynaklarının çeşitli kullanım maksatlarının tahsisinde otorite olan kuruluş, 15 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı olarak hizmetlerini yürütüyor.